

duševní, ani co do kvantity ani co do kvality nemohou odůvodniti kvalifikaci celkové jeho činnosti jako činnosti převážně duševní. Proti tomu neformuluje stížnost podle § 18 zák. o ss námitky.

Č. 11.029.

Řízení správní. — Pojištění úrazové (Slovensko): I. Přípustnost nových námitek (novot) v řízení odvolacím vůbec a v řízení odvolacím o úrazových příspěvcích zvláště. — II. Odvolací stolice není povinna přihlížeti ku promlčení úrazových příspěvků z moci úřední.

(Nález ze dne 30. ledna 1934 č. 1976.)

Prejudikatura: ad I Boh. A 7647/28, ad II Boh. A 10.173/32.

Věc: Firma V.-ský cukrovar i rafineria, úč. spolok v Š. proti ministerstvu sociální péče o úrazové příspěvky.

Výrok: Nař. rozhodnutí, pokud jím byla odmítnuta jako opožděná námitka promlčení úrazových příspěvků za období 1921 až 1923, zrušuje se pro nezákonnost; jinak se stížnost odmítá pro nepřípustnost.

Důvody: Zem. úřadovna pro dělnické pojištění na Slov. v Bratislavě prohlásila výměrem z 24. srpna 1927 podnik stěžující si firmy: parní orání, mlácení a zámečnická dílna, podle § 3 zák. čl. XIX:1907 za pojištěním povinný a zařadila jej od 1. ledna 1921 pod titul 1-2-176 do nebezpečenské třídy IX. a nebezpečenského procenta 50. Na to předepsala z podniku dvěma výměry ze 14. září 1927 z úřední moci podle § 19 min. nař. č. 4790/1917 na základě revise mezd, vykonané podle § 20 zák. čl. XIX:1907, dodatečně pojistné příspěvky za léta 1921 až 1926 úhrnnou částkou 17.534 Kč 05 h s úroky z prodlení. Námitkám, jež podala firma proti těmto výměrům, býv. župní úřad v Nitře nevyhověl. V důvodech bylo v podstatě uvedeno, že Zem. úřadovna předepsala jimi pojistné příspěvky jen za zkoušené strojníky, zaměstnané v podniku firmy, neboť podle zák. čl. VIII:1912 výhradně jen tyto podléhají pojištění podle zák. čl. XIX:1907, kdežto jiné dělnictvo, zaměstnané při strojích hospodářských, jest třeba pojistiti pro případ úrazu u Slov. pokladnice pro hospodářské dělníky v Bratislavě. Předepsala-li tedy zem. úřadovna příspěvky jen z mezd zkoušených strojníků, zaměstnaných v podniku firmy, učinila tak právem, a není možno jí vytýkati nezákonnost. Ostatně třeba také poznamenati, že zařazení podniku nabylo právní moci, ježto podnikatel proti zařadovacímu výměru, který mu byl doručen dne 1. září 1927, nepodal odvolání, takže nesprávnost zařazení nelze podle § 20 min. nař. č. 4790/1917 vůbec vytýkati.

Dalšímu odvolání min. soc. péče nař. rozhodnutím nevyhovělo z důvodů uvedených v rozhodnutí župního úřadu a v úvaze, že výměrem zem. úřadovny z 24. srpna 1927 byl zařazen podnik »parní orání, parní mlácení a zámečnická dílna v Š.« jako podléhající úrazové pojistné povinnosti, a že tento výměr nepodáním odporu vešel v právní moc. Pokud

však firma doplňuje min. odvolání námitkou promlčení úrazových příspěvků za období 1921—1923, nemůže na tuto námitku býti vzat zřetel, protože tato námitka, která se domáhá osvobození od placení úrazových příspěvků, nebyla uplatněna v zákonitě lhůtě v odporu podaném proti shora uvedeným platebním výměrům; uvádění této námitky teprve v min. odvolání je opožděné a nelze k ní tedy přihlížeti.

Proti tomuto rozhodnutí obrací se stížnost několika stížními body. Nepopírajíc, že zařadovací výměr z 24. srpna 1927 nepodáním námitek proti němu nabyl formální právní moci, namítá především, že přesto nemohly býti stěžující si firmě na jeho základě předepsány úrazové příspěvky za léta 1921 až 1926 z té příčiny, že zařazení podniku výměrem tím vyslovené nemá zpětného účinku. Stížnost dovozuje, že zařazení toto nepůsobí pro praeterito, nýbrž jen pro futuro, takže se zřetelem na ustanovení 6. odst. § 6 vl. nař. č. 199/1922 Sb. pravoplatnost zařadovacího výměru může se vztahovati toliko na budoucí pětiletí 1928 až 1932, nikoli však na léta 1921—1926, uplynulá již před vydáním zařadovacího výměru, takže výměr ten není ani v souvislosti s příspěvky, které platebními výměry byly předepsány.

K tomuto stížnímu bodu nutno ze správních spisů konstatovati, že stěžující si firma v řízení správním, kde měla k tomu příležitost, námitky takto formulované neuplatnila, nedala tedy žal. úřadu podnětu, aby se otázkou zpětného účinku zařadovacího výměru zabýval. Žal. úřad měl pak k tomu tím méně příčiny, když ve výměru tom bylo výslovně uvedeno, že podnik stěžující si firmy zařazuje se od 1. ledna 1921. Vznáší-li stížnost řečenou námitku teprve nyní ve stížnosti k nss, jest tato námitka nová a z toho důvodu podle § 5 zák. o ss nepřipustná.

Proti výroku žal. úřadu, převzatému z rozhodnutí první instance, že námitka čelící proti zařazení zkoušených strojníků, za které jediné byly příspěvky předepsány, jest vzhledem k pravoplatnosti zařadovacího výměru podle § 20 min. nař. č. 4790/1917 nepřipustná, neobsahuje stížnost žádné námitky.

Stížnost nevyvrací tak, jak toho vyžaduje předpis § 18 zák. o ss, ani správnost stanoviska žal. úřadu, že řešení zaměstnanci podléhají pojištění podle zák. čl. XIX:1907 vzhledem k ustanovení zák. čl. VIII:1912, neboť stížnost opakuje tu jen námitku tak, jak ji vznesla již v odvolání, kterou jí žal. úřad vyvrátil poukazem na toto zákonné ustanovení, nebrotí však nijak proti tomuto stanovisku žal. úřadu. Pouhé opakování námitek, vznesené v řízení správním, ve stížnosti k nss nelze však uznati za stížní bod náležitě konkretisovaný podle § 18 zák. o ss.

Další bod stížnosti týká se promlčení úrazových příspěvků za léta 1921 až 1923. Žal. úřad odepřel zabývati se meritorní námitkou uplatňující toto promlčení a odmítl ji z důvodu formálního, že byla vznesena teprve v odvolání k němu podaném, jako opožděnou. Žal. úřad vycházel tedy z právního názoru, že námitka tato jest prekludována proto, že nebyla vznesena také již v opravném prostředku proti platebnímu výměru, jímž byly předepsány úrazové příspěvky za uvedená léta.

Proti tomu namítá stížnost, že platební příkaz byl vydán a správní řízení bylo zahájeno ještě před platností správní reformy a za platnosti uher. správního řízení, jehož pravidla nevyklučují uvádění nových námitek

v druhostupňovém odvolání. Nové námitky v odvolacím řízení byly na Slov. v každém oboru administrativy zásadně přípustné. Mimo to nejde v daném případě ani o novou skutkovou okolnost, nýbrž jen o námitku právní, k níž žal. úřad měl přihlížeti i z povinnosti úřední, což stížnost blíže dovozuje poukazem na předpisy §§ 24—28 min. nař. č. 4790/1917 o vymáhání příspěvků jako veřejných daní a na důvodovou zprávu k §§ 277—282 zák. č. 76/1927 Sb., podle níž úřady jsou povinny k promlčení přihlížeti z úřední moci.

Stížnosti není možno sice přisvědčiti potud, že by žal. úřad byl povinen přihlížeti k promlčení úrazových příspěvků z povinnosti úřední, jak to nss dovodil již v nář. Boh. A 10173/32. Naproti tomu vytýká stížnost důvodně, že žal. úřad neprávem odmítl vyřídit věcně námitku promlčení, uplatněnou v odvolání k němu podaném. Toto odvolání bylo podáno v lednu 1928, tedy ještě před účinností vl. nařízení č. 8/1928 Sb. o řízení správním. Bylo by proto přípustnost námitek v něm uplatněných posuzovati podle předpisů platných na Slov. před 1. červencem 1928, kdy cit. vl. nař. nabylo tam teprve účinnosti. Podle právního řádu, jenž až do této doby tam platil, nebylo však žádného všeobecně platného zákazu novot v řízení opravném. Řízení správní tvořilo až do výroku konečné správní stolice jednotný celek. To byla všeobecná procesní zásada, která ovládala řízení správní na Slov. stejně jako v zemích historických (srov. Boh. A 7647/28). Z této zásady plyne pak důsledek, že strana mohla v odvolání uváděti nové skutečnosti a navrhovati nové důkazy, resp. vznášeti nové námitky, pokud zvláštním pozitivním předpisem nebyly vyloučeny, jak to také nyní výslovně připouští § 79 cit. vl. nař. Toto stanovisko podporováno jest úvahou o plné devoluci rozhodování na vyšší úřad, jež nastává včasným podáním opravného prostředku stranou k němu legitimovanou, takže vyšší úřad správní nemá nikdy postavení úřadu jen kasačního neb úřadu přezkoumávajícího rozhodnutí úřadu jen in jure, nýbrž úřadu rozhodujícího o věci v rámci odvolání samostatně a nově (srov. nyní § 81 cit. vl. nař.).

Žal. úřad nedovolává se pro své stanovisko o nepřípustnosti řečené námitky v odvolání žádné pozitivní normy a ani dovolati se jí nemohl. Ze všeobecných procesních pravidel správnost stanoviska jeho nejen že nevyplývá, nýbrž plyne z nich pravý opak. Kromě toho nutno poukázati také ještě k ustanovení §§ 19 a 20 min. nař. č. 4790/1917, jednajícím o tom, které námitky jsou vyloučeny v odvolání z vyměření úrazových příspěvků, mezi nimiž však není řeči o nějaké preklusi námitky promlčení z důvodu jejího uplatnění teprve v odvolání k II. stoli. Konečně nutno ještě uvést, že část odvolacího řízení byla provedena a nař. rozhodnutí bylo vydáno již za platnosti vl. nař. č. 8/1928 Sb., které v § 132 ustanovuje, že platí i pro pokračování v řízení ve věcech již projednávaných. Žal. úřad byl proto povinen řídit se předpisy v něm obsaženými, které připouštějí v § 79 výslovně uplatňování novot v odvolání. Žal. úřad nebyl proto oprávněn námitku promlčení úrazových příspěvků za léta 1921—1923, třeba byla uplatněna až v odvolání k němu podaném, jako opožděnou odmítnouti. Učinil-li tak přece, spočívá tento jeho výrok na nesprávném právním názoru, který se nesrovnává se zákonem.